

Indeks Millennium

Potencjał Innowacyjności Regionów

Indeks Millennium

Potencjał Innowacyjności Regionów

Idea by stworzyć „Indeks Millennium – Potencjał Innowacyjności Regionów” zrodziła się pod wpływem długoletnich obserwacji polskiego rynku innowacji. Bank Millennium jako instytucja stawiająca na nowatorskie rozwiązania, szczególnie analizuje otoczenie biznesowe, w którym funkcjonują pionierzy wielu dziedzin. To pozwala nam identyfikować największe szanse i zagrożenia dla ich rozwoju. Dostrzegając atuty i problemy polskiej gospodarki w sferze innowacji, zdecydowaliśmy się wprowadzić do społecznego dyskursu zagadnienie, które z naszej perspektywy wydaje się szczególnie istotne – nierówności i wyzwania w potencjale rozwoju poszczególnych regionów kraju.

Niniejsze opracowanie to punkt wyjścia do debaty o genezie tego zjawiska, a także sposobach na to, by pojawiające się nierówności zmniejszać poprzez efektywnie wspieranie rozwoju poszczególnych części kraju. „Indeks Millennium – Potencjał Innowacyjności Regionów” powstał w oparciu o ważne wskaźniki makroekonomiczne, które opisują, a często warunkują rozwój innowacyjności. Stworzyliśmy fundament, na którym chcemy zbudować miarodajne narzędzie pozwalające śledzić zmiany jakie zachodzą w Polsce i porównywać ich dynamikę.

Polska gospodarka wchodzi w kolejną fazę rozwoju. Po pierwszym etapie, gdzie duże znaczenie miała minimalizacja kosztów wytworzenia produktów i usług, wkraczamy w fazę, gdzie przewaga konkurencyjna będzie budowana w oparciu o innowacyjność. Takie podejście preferowane jest także przez instytucje publiczne. W obecnej perspektywie unijskiej znaczące środki przeznaczone są właśnie na wspieranie innowacyjności, dlatego uważamy, że jest to dobry moment, aby pogłębić analizę tej tematyki.

Pierwszą okazją by skonfrontować wyniki naszych obserwacji z głosami ekspertów będzie tegoroczny VIII Europejski Kongres Gospodarczy w Katowicach. Tam zainicjujemy proces, którego finalizacją będzie wydanie jesienią bieżącego roku pełnego, pogłębionego analitycznego raportu na temat stanu polskiej innowacyjności. Warto będzie tę analizę powtarzać corocznie. Polska, od podkarpackiego, aż po zachodniopomorskie dysponuje bowiem potencjałem by tworzyć i wdrażać nowatorskie i użyteczne rozwiązania będące odpowiedzią na dynamicznie zmieniającą się rzeczywistość.

Polska wielu prędkości

Bank Millennium przyjrzał się innowacyjności województw

Chociaż holistycznie polska gospodarka staje się coraz bardziej innowacyjna, potencjał zmian jest różny w poszczególnych regionach kraju – wskazują analitycy Banku Millennium w opublikowanym dziś opracowaniu „Potencjał Innowacyjności Regionów”. Eksperti, w oparciu o szereg wskaźników statystycznych, stworzyli pierwszy w Polsce ranking innowacyjnych województw. Najlepszym otoczeniem nowatorskiego biznesu okazało się mazowieckie (wartość Indeksu Millennium – Potencjał Innowacyjności Regionów – 95,9/100). Kolejne lokaty przyniosły kilka niespodzianek.

Polska zajmuje 46 miejsce ¹ na liście najbardziej innowacyjnych gospodarek. Klasyfikowanie państw jest oczywiście pewnym uproszczeniem, ponieważ pod uwagę nie jest brana ich wewnętrzna różnorodność ekonomiczna i specyfika poszczególnych regionów. Prawdopodobnie w Polsce różnice nie są tak znaczne, jak te dzielące południe i północ Włoch lub prężnie rozwijający się kraj Basków od pogrążonej w stagnacji Andaluzji, jednak istnieją i warunkują rozwój poszczególnych części kraju.

”

- Dostrzegając różnice w potencjale innowacyjnym poszczególnych regionów, zdecydowaliśmy się przeanalizować szeroki kontekst biznesowy tego zjawiska i stworzyć Indeks Millennium - Potencjał Innowacyjności Regionów. Opracowanie i ranking województw będą tworzone co roku, tak by móc badać i porównywać zmiany zachodzące na tych samym obszarach geograficznych. W kolejnym etapie badania chcemy również przyjrzeć się bliżej czynnikom, które kształtują wyniki poszczególnych województw. Indeks traktujemy jako punkt wyjścia do głębszej analizy. Do szerokiej dyskusji w tym temacie zaprosimy ekspertów spoza świata finansów, którzy poszerzą zainicjowaną przez nas debatę o nowe wątki i ich interpretacje. Ogólnopolską debatę chcemy zainicjować na rozpoczynającym się właśnie VIII Europejskim Kongresie Gospodarczym w Katowicach

- Joao Bras Jorge, Prezes Zarządu Banku Millennium.

”

Składowe Indeksu Millennium

Składowe Indeksu Millennium - Potencjał Innowacyjności Regionów to wydajność pracy, stopa wartości dodanej, wydatki na badania i rozwój (B+R), edukacja policealna, liczba pracujących w obszarze badań i rozwoju oraz liczba wydanych patentów. Wszystkie kryteria mają równą wagę. Województwa miały do zdobycia 100 pkt.

WYDAJNOŚĆ PRACY

STOPA WARTOŚCI DODANEJ

WYDATKI NA B+R

EDUKACJA POLICEALNA

PRACUJĄCY W B+R

LICZBA PATENTÓW

Cztery pierwsze miejsca w rankingu zajęły województwa:

1

MAZOWIECKIE

2

MAŁOPOLSKIE

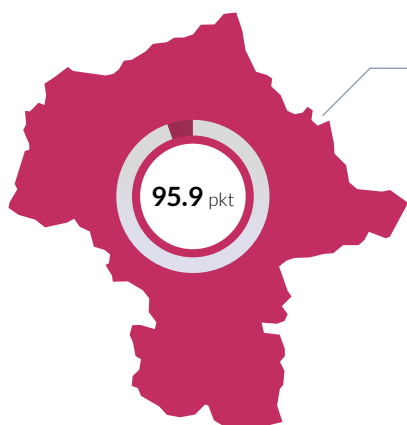
3

DOLNOŚLĄSKIE

4

POMORSKIE

Województwa te mają największy potencjał innowacyjności – i tylko one osiągnęły wyniki powyżej średniej dla Polski. Sugeruje to, że działalność innowacyjna nie jest równomiernie rozproszona w Polsce, ale skoncentrowana w głównych ośrodkach miejskich/akademickich.

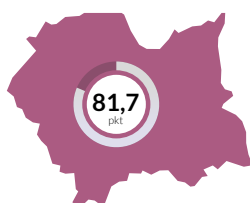

MAZOWIECKIE

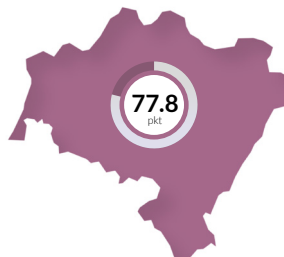
- WYDAJNOŚĆ PRACY
- WYDATKI NA B+R
- PRACUJĄCY W B+R
- LICZBA PATENTÓW

Pierwsze miejsce w stworzonym rankingu przypadło mazowieckiemu (95.9 pkt). Uzyskało najwyższe wyniki pod względem wydajności pracy, wydatków na B+R, liczby osób pracujących w B+R oraz liczby wydanych patentów, co zawdzięcza głównie danym z Warszawy. Przyczyn tak dużego potencjału tego województwa należy szukać w najwyższym w Polsce Produkcie Krajowym Brutto (PKB), umiejscowieniu central przedsiębiorstw w Warszawie oraz dużej aktywności akademickiej (2 ośrodki akademickie w Polsce zaraz po województwie małopolskim).

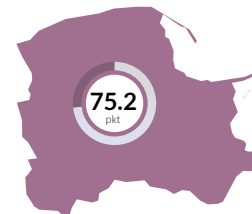
MAŁOPOLSKIE

DOLNOŚLĄSKIE

POMORSKIE

Kolejne lokaty zajęły małopolskie (81,7 pkt), dolnośląskie (77,8 pkt) i pomorskie (75,2 pkt). Województwa te mają największy potencjał innowacyjności i, obok lidera, tylko one osiągnęły wyniki powyżej średniej dla Polski (69,9 pkt). Ciekawe jest wysokie miejsce lubelskiego (63,7 pkt), gdzie niskie PKB na mieszkańca nie idzie w parze z brakiem innowacyjności. Innym przykładem pokazującym, że nawet regiony o niskim PKB na mieszkańca mogą być liderami innowacyjności jest województwo podkarpackie – przedostatnie w Polsce pod względem PKB i 9 w rankingu powstałym w oparciu o „Indeks Millennium - Potencjał Innowacyjności Regionów”. Dla tych województw innowacyjność może być napędem, dzięki któremu dogonią one województwa o większym potencjale gospodarczym.

Eksperti Banku wskazują, że w wielu obszarach niski poziom innowacyjności może ograniczać potencjał wzrostu PKB.

- W Polsce wzrost innowacji dotyczy głównie przemysłu – mówi **Grzegorz Maliszewski, Główny Ekonomista Banku Millennium**. Niski poziom uprzemysłowienia, wysoki udział rolnictwa w PKB i osób zatrudnionych w rolnictwie ogranicza potencjał innowacyjności. Potwierdza to Indeks Millennium - Potencjał Innowacyjności Regionów – województwa niżej ocenione w rankingu: warmińsko-mazurskie, lubuskie i świętokrzyskie charakteryzują się relatywnie niższym poziomem rozwoju gospodarczego.

Jakie czynniki mają zatem wpływ na wysoki indeks lubelskiego i podkarpackiego?

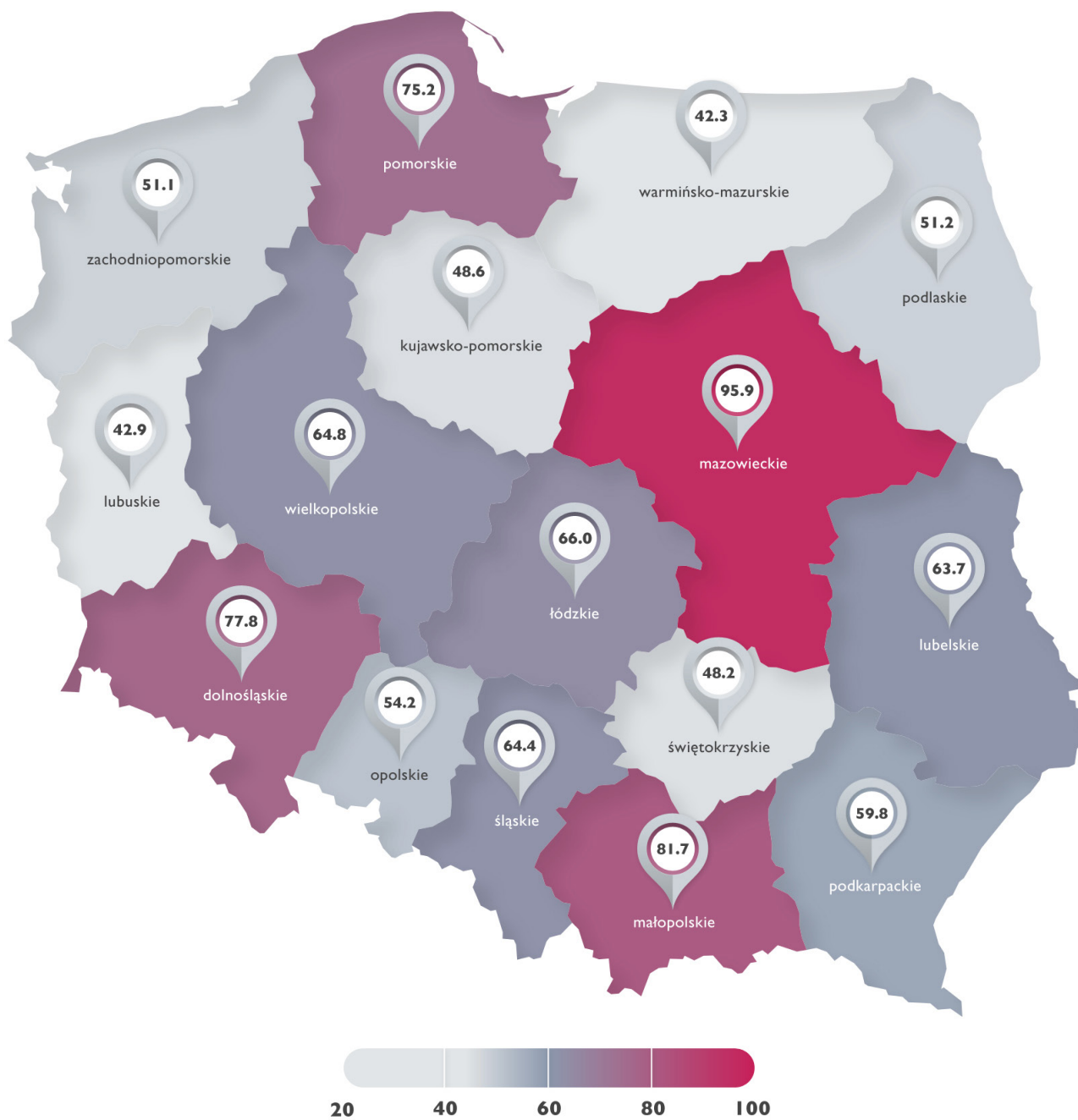

- Potencjał innowacyjny to nie tylko bieżąca sytuacja gospodarcza, ale przede wszystkim know-how, zasoby i procesy, które tworzą środowisko sprzyjające zmianom na lepsze – tłumaczy Grzegorz Maliszewski. Podkarpackie charakteryzuje mocny nacisk na badania i rozwój. Województwo zajęło 3 miejsce (po mazowieckim i pomorskim) w obszarze wydatków na B+R i 4 miejsce pod względem liczby osób zatrudnionych w tym segmencie. Lubelskie ma wielki potencjał edukacyjny oraz najwyższą w Polsce stopę wartości dodanej - dodaje.

Indeks Millennium

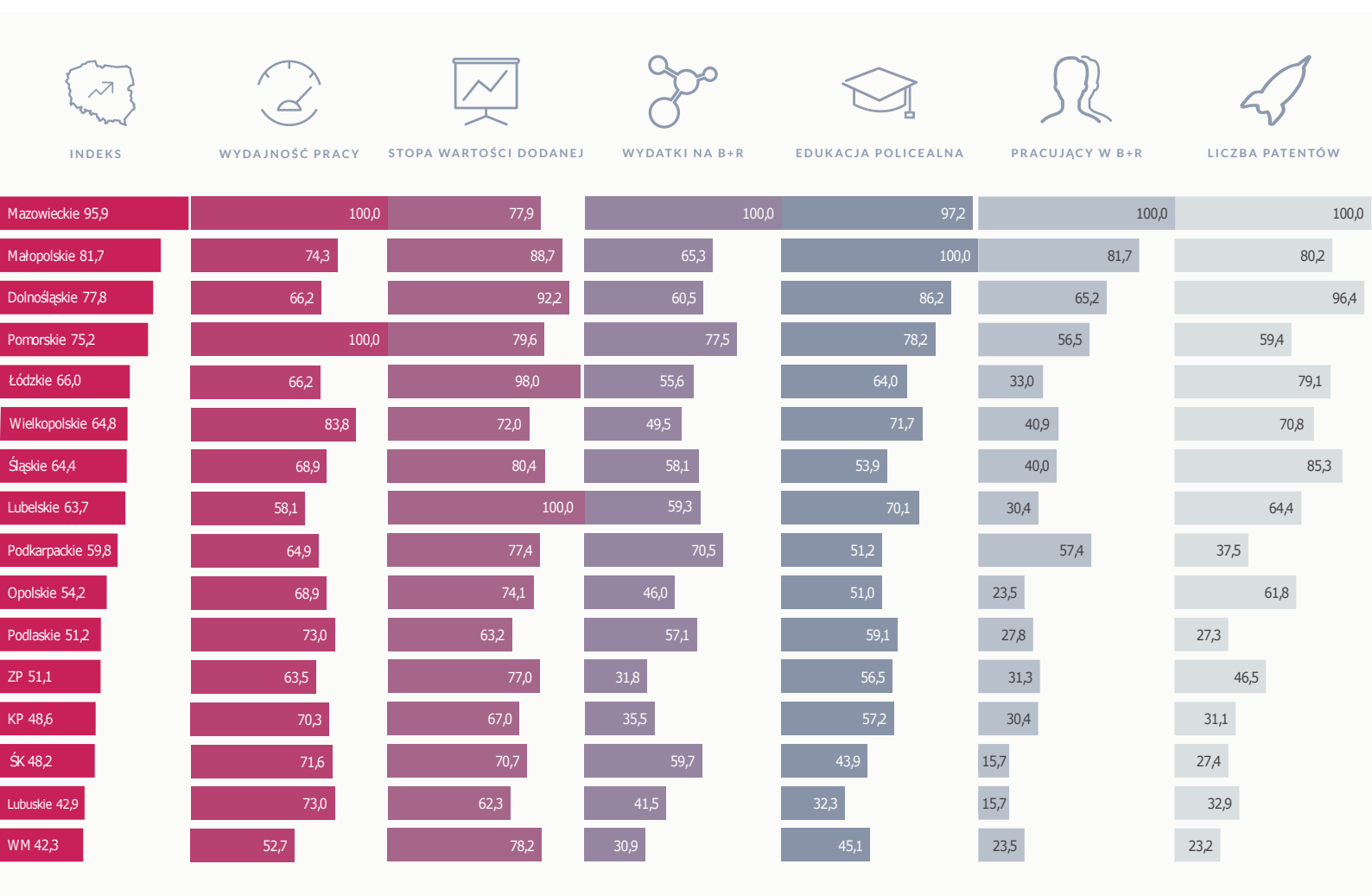
Potencjał Innowacyjności Regionów

6 wskaźników potencjału innowacyjności

Według ekspertów Banku Millennium potencjał innowacyjności regionów można ocenić analizując 6 czynników: wydajność pracy, stopę wartości dodanej, wydatki na badania i rozwój, edukację policealną, liczbę pracujących w obszarze badań i rozwoju oraz liczbę wydanych patentów.

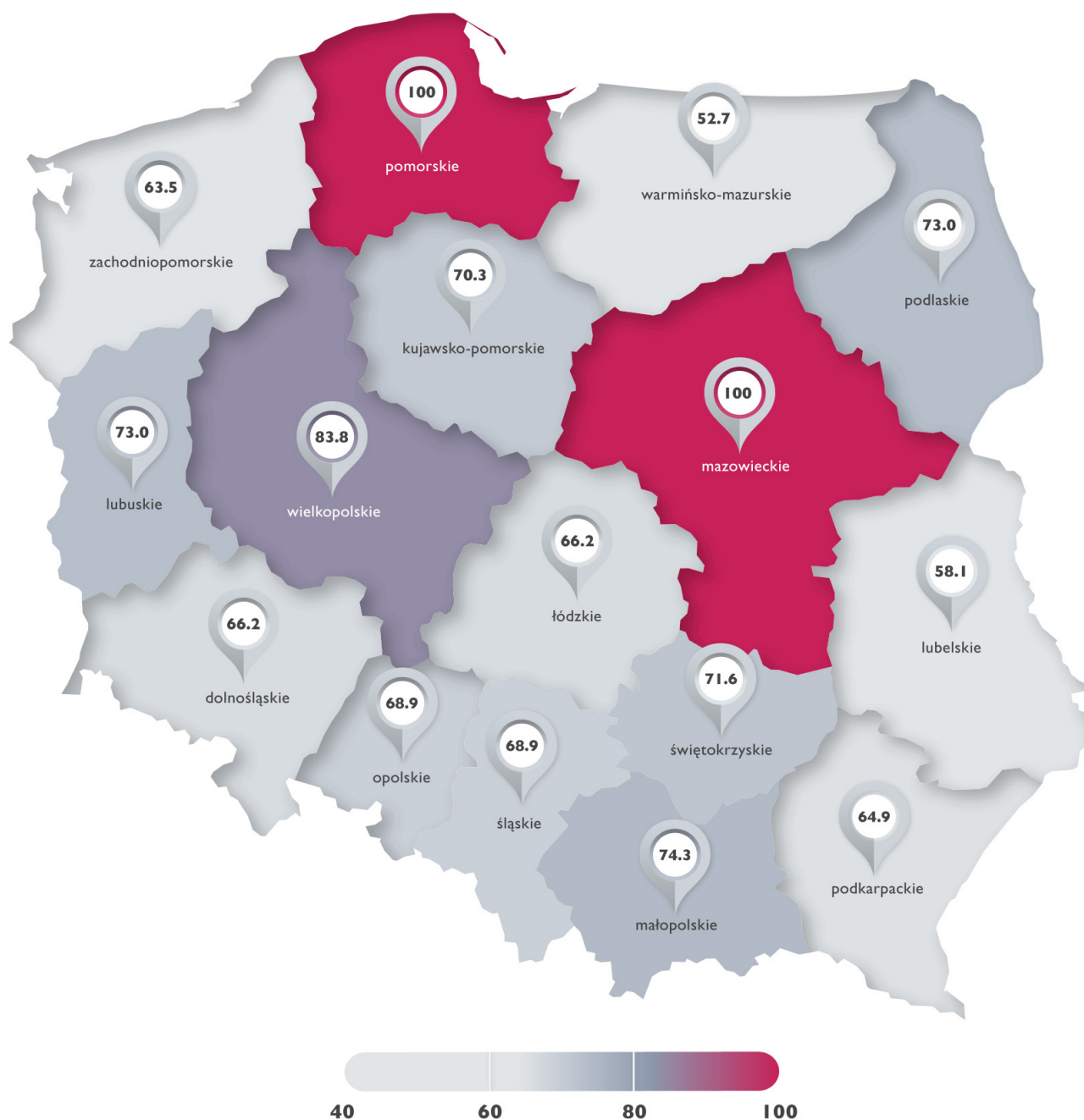
Wydajność pracy oraz stopa wartości dodanej mówią o aktualnej sytuacji przedsiębiorstw i ich wydajności, wydatki na badania i rozwój są wskaźnikiem aktywności innowacyjnej firm, liczba studentów informuje o potencjale siły roboczej (nie ma innowacji bez odpowiednio wyszkolonych kadr), liczba pracujących w badaniach i rozwoju świadczy o zapleczu intelektualnym regionu. Liczba wydanych patentów jest natomiast wskaźnikiem skuteczności tworzonych innowacji.

Wydajność pracy

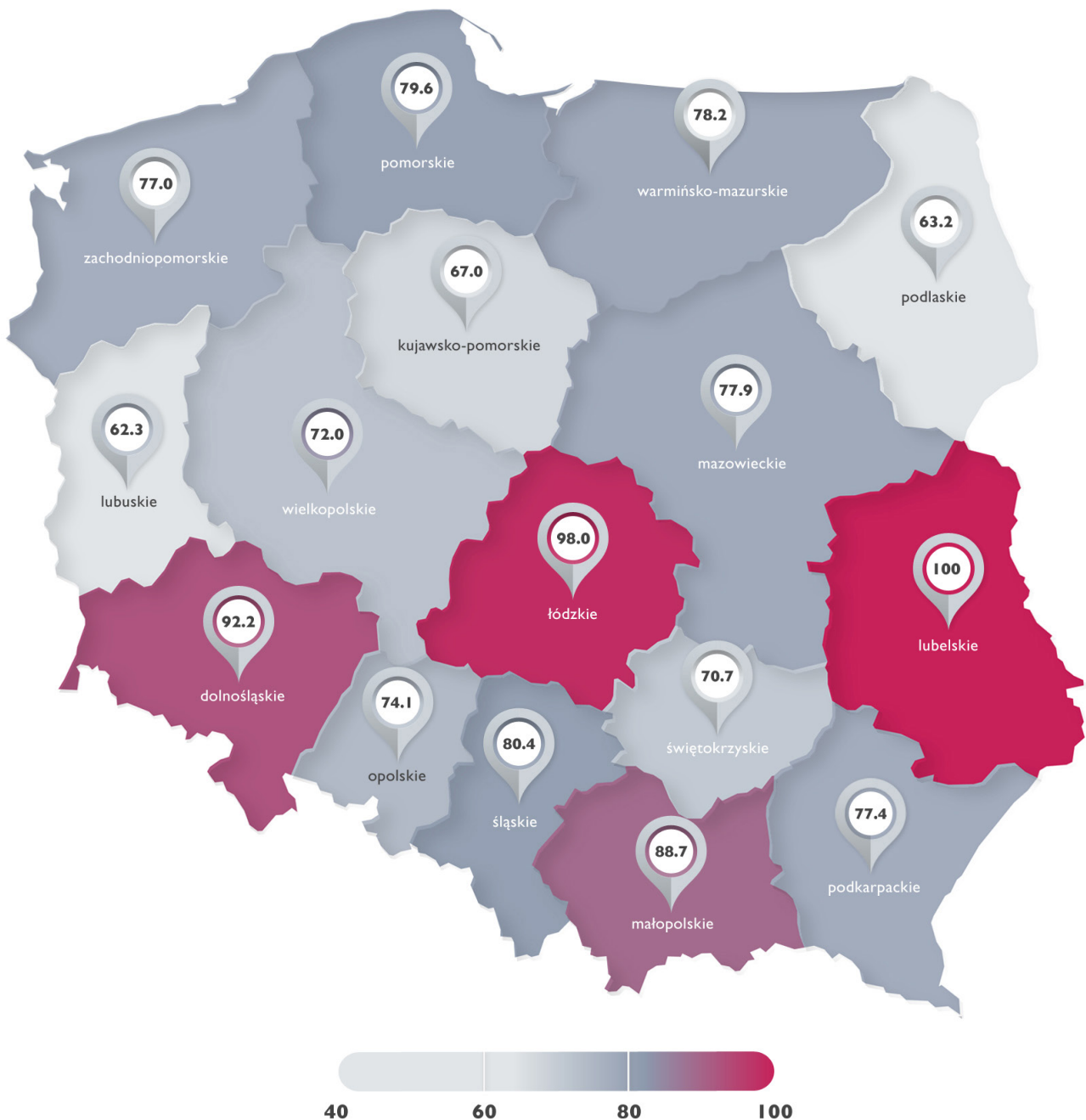
Wydajność pracy liczona jako przychód wygenerowany przez jednego zatrudnionego (w mln zł) jest najwyższa w województwie mazowieckim i pomorskim. W województwie mazowieckim może na to wpływać wiodąca pozycja sektora usług. Sektor ten generuje dominującą wartość przychodów całego województwa i ma największy udział wśród wszystkich województw. Inaczej jest w województwie warmińsko-mazurskim, gdzie wydajność pracy jest najniższa, co może wynikać z niskiego udziału sektora usług i jednocześnie wysokiego udziału rolnictwa.

Stopa wartości dodanej

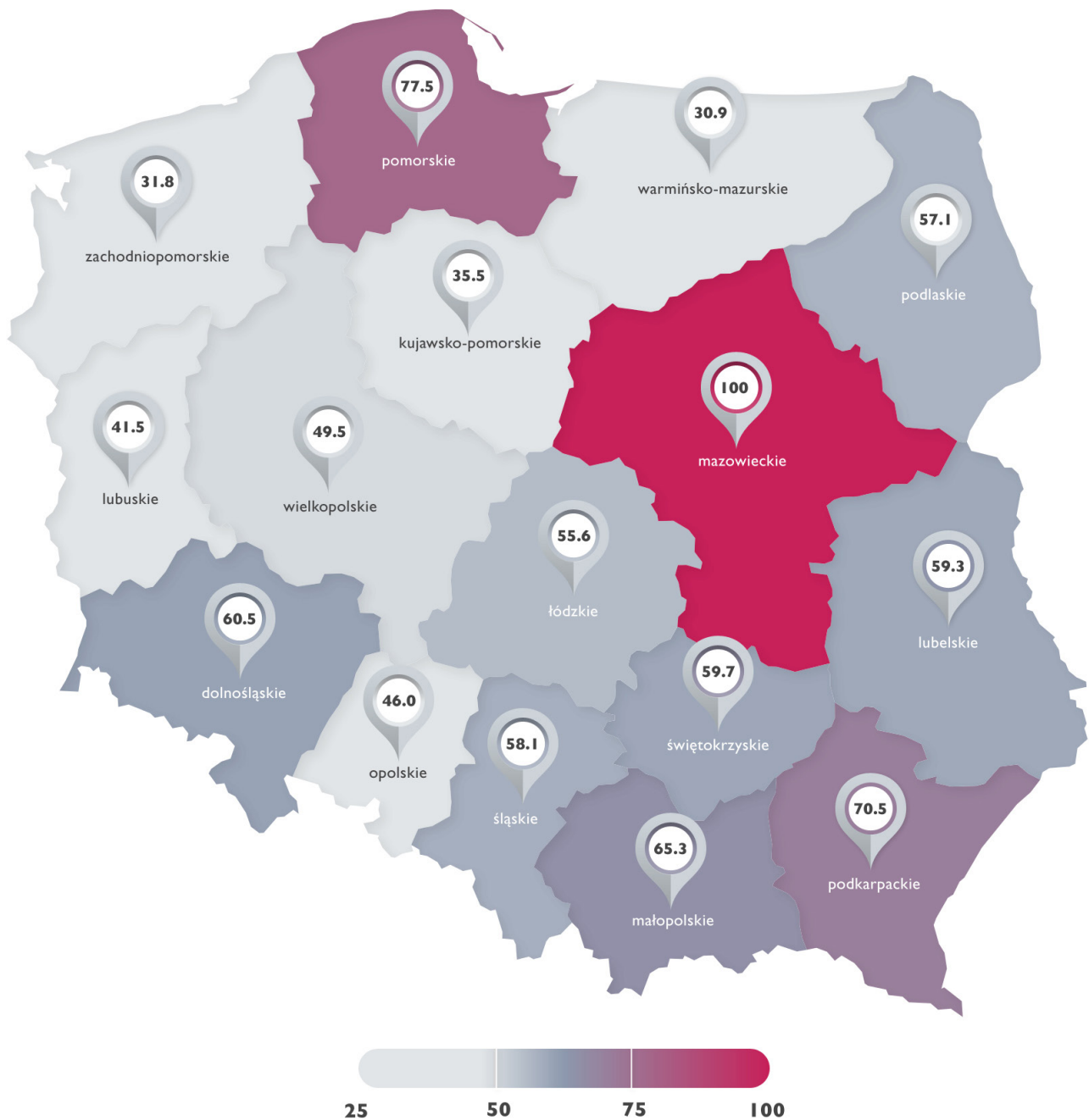
Stopa wartości dodanej czyli relacja wartości dodanej do przychodów jest najwyższa w województwie lubelskim, a najniższa w lubuskim. Przyczyn takiego wyniku należałoby szukać w konkretnych firmach i ich efektywności kosztowej. W lubelskim działają m.in. PGE Dystrybucja i Azoty, które mają wysoką stopę wartości dodanej. Najbardziej znaczącym sektorem, który wpływa na ogólny poziom tego wskaźnika jest przemysł. W województwie lubelskim stopa wartości dodanej w przemyśle jest najwyższa spośród wszystkich województw, a w województwie lubuskim - jest jedną z najniższych.

Wydatki na badania i rozwój

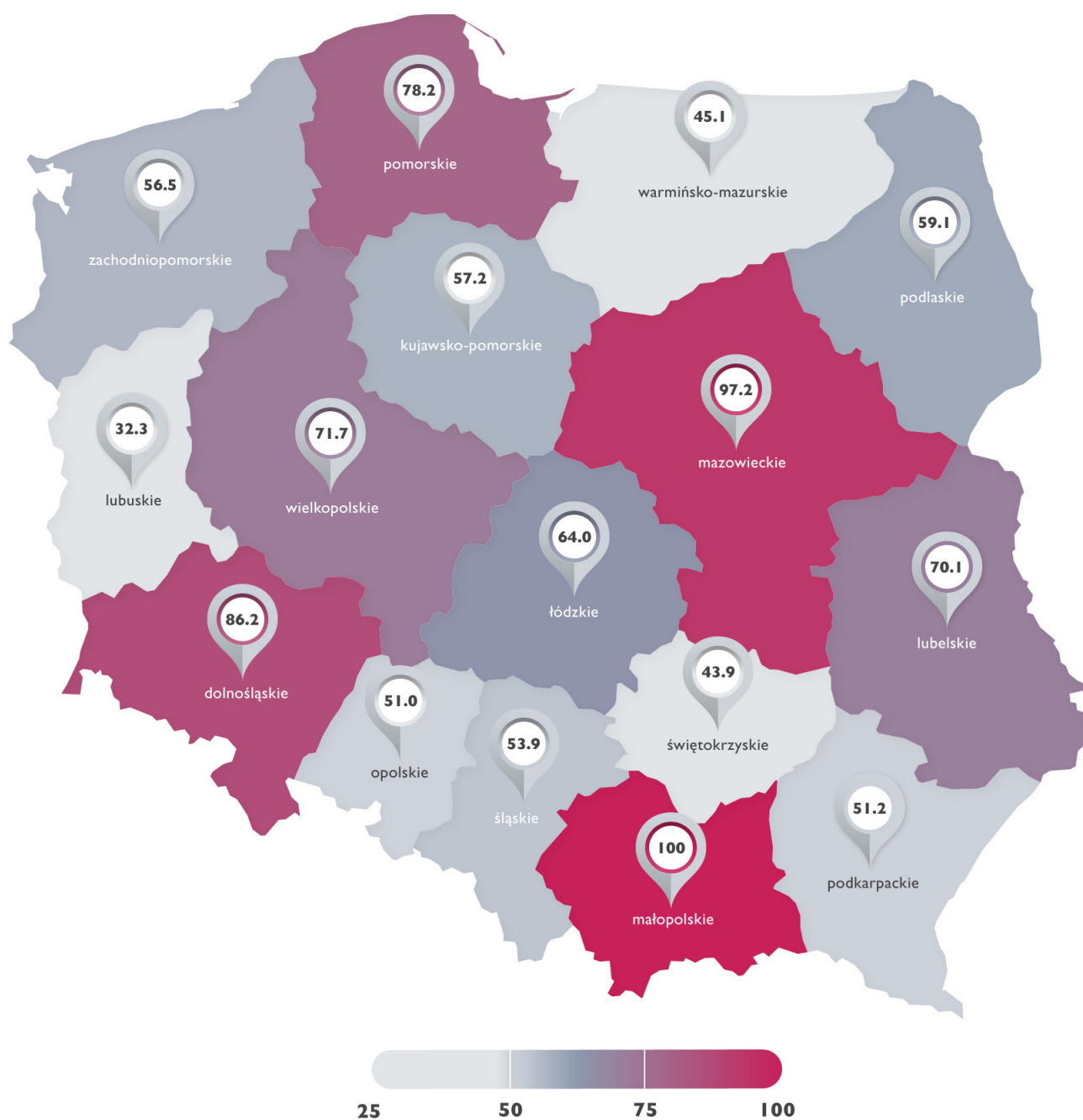
Wydatki na B+R wiążą się z lokalizacją ośrodków akademickich i firm z kapitałem zagranicznym, które w dużym stopniu transferują innowacje (województwo mazowieckie i pomorskie) oraz z inwestycjami w badania i rozwój w specyficznej branży (lotnicza w województwie podkarpackim).

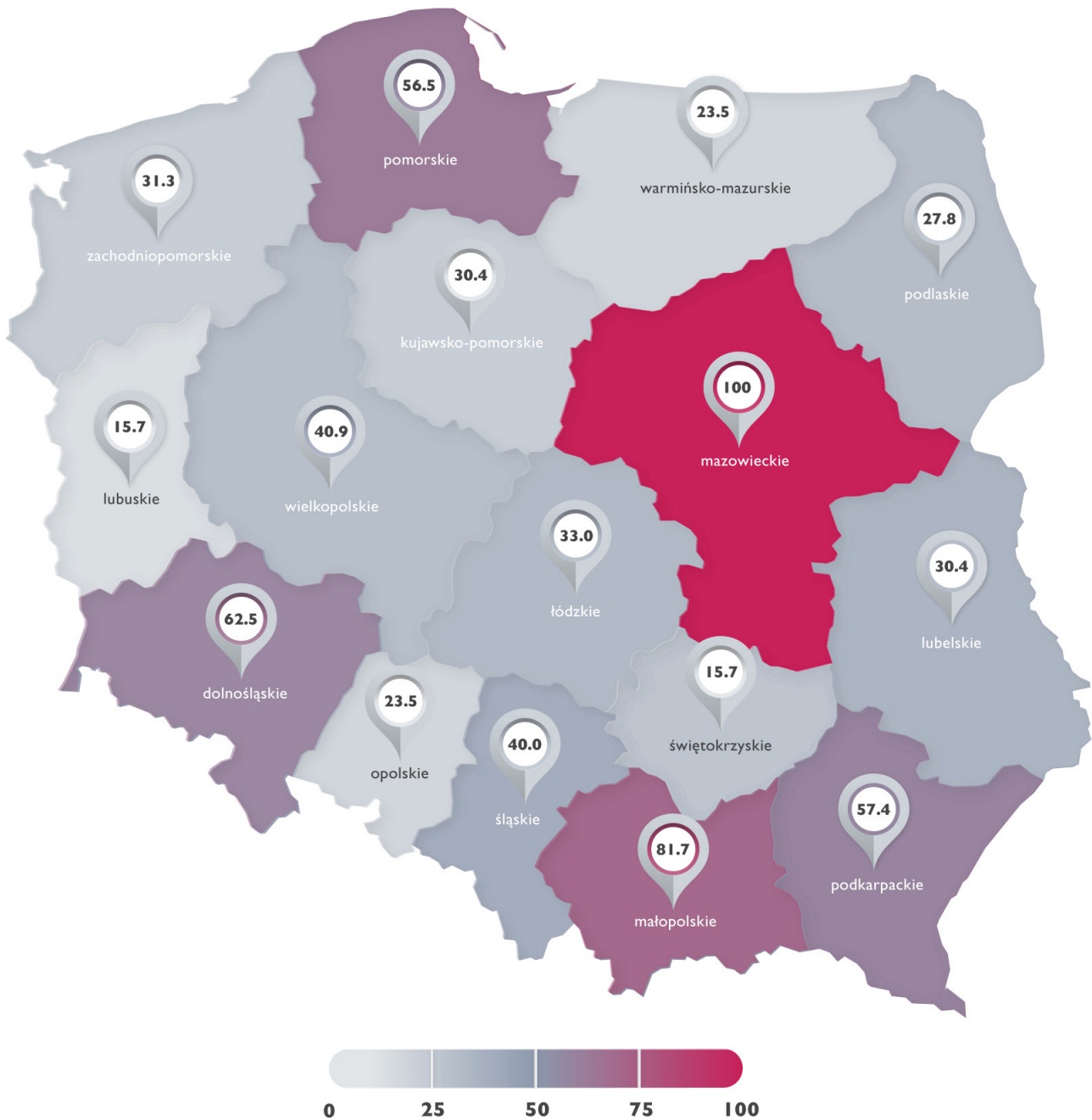
Liczba studentów

Liczba studentów i osób pracujących w B+R (najwyższa w województwie małopolskim, mazowieckim i dolnośląskim), podobnie jak liczba wydanych patentów (mazowieckie, dolnośląskie i śląskie) wiąże się z występowaniem dużych ośrodków akademickich oraz z prowadzeniem w nich badań naukowych (najwięcej patentów zostało wydanych dla Politechniki Wrocławskiej).

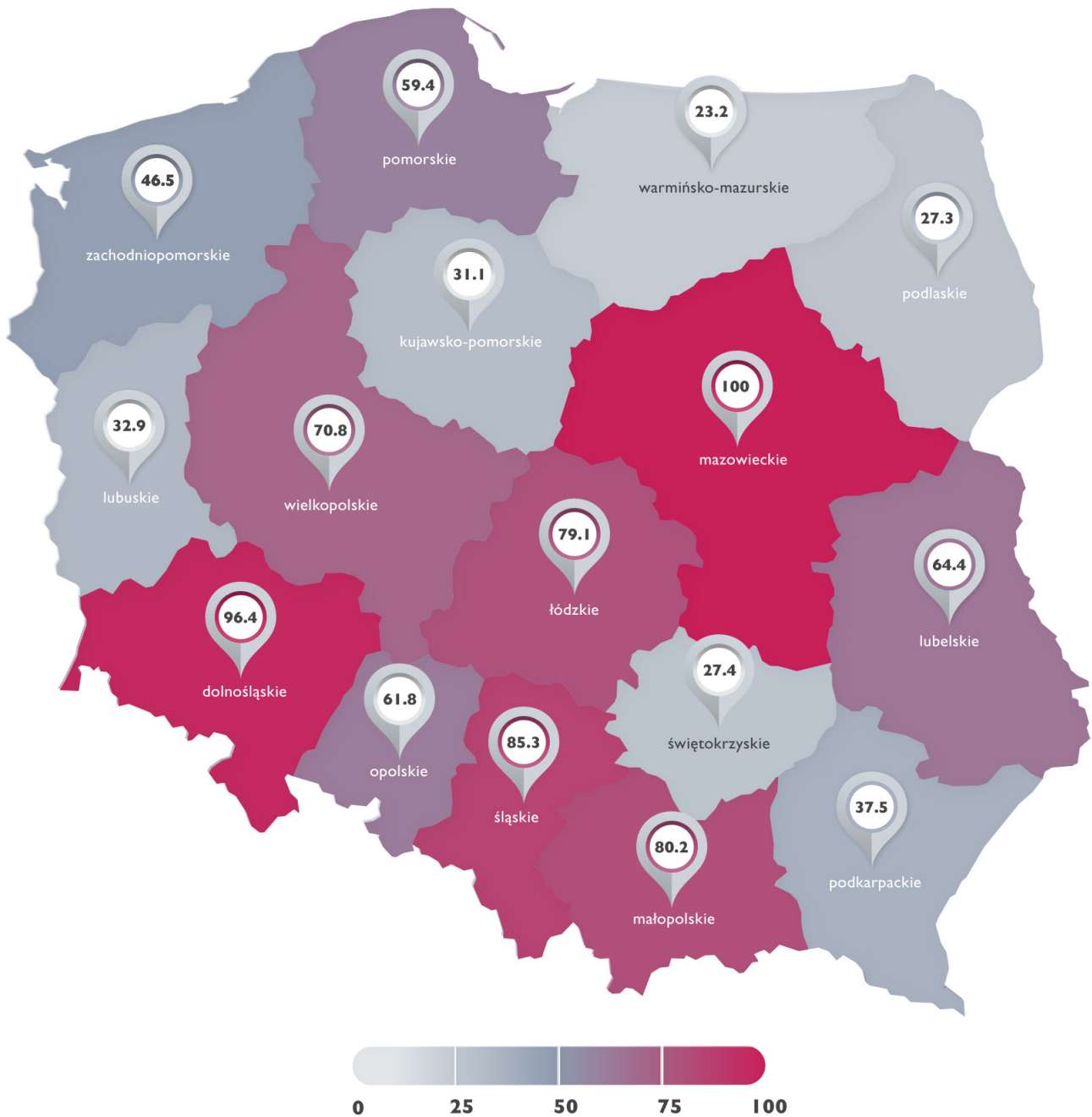

Pracujący w badaniach i rozwoju

Liczba wydanych patentów

Metodologia

„Indeks Millennium - Potencjał Innowacyjności Regionów” jest autorskim badaniem opracowanym przez Bank Millennium w 2016 roku z wykorzystaniem ostatnich danych Głównego Urzędu Statystycznego i bazy Pont Info. Wynik w rankingu powstał z sumowania wyników w 6 kategoriach, które według ekspertów Banku w największym stopniu wpływają na potencjał innowacyjności regionów:

Wydajność pracy: przychód wygenerowany przez jednego zatrudnionego (w mln zł).

Stopa wartości dodanej (%): relacja wartości dodanej do przychodów firmy.

Wydatki na badania i rozwój (B+R): wydatki na 1 zatrudnionego w B+R.

Edukacja policealna: liczba studentów na 10 tys. mieszkańców.

Pracujący w badaniach i rozwoju (B+R) w sektorze przedsiębiorstw na 1000 osób aktywnych zawodowo.

Liczba wydanych patentów (na 1 mln mieszkańców).

Dla celów zrealizowanego badania wszystkim analizowanym kategoriom przyporządkowano tę samą wagę, a wyniki poszczególnych województw zostały ocenione na skali od 1 do 100 (gdzie wartość 100 mogło otrzymać województwo najlepsze we wszystkich kategoriach). W ten sposób obliczono „Indeks Millennium – Potencjał Innowacyjności Regionów”, którego wyniki uszeregowano w ranking.

Kolejny etap badania

„Indeks Millennium – Potencjał Innowacyjności Regionów” ujawnił znaczne różnice w potencjale regionów Polski, dlatego analiza tematyki innowacyjności będzie kontynuowana przez Bank Millennium w szerszym kontekście. Wyniki indeksu zostaną poddane ocenie ekspertów z różnych dziedzin – o ekonomii, psychologii, co poszerzy zainicjowaną debatę o nowe wątki. Przeprowadzona zostanie również szczegółowa analiza wyników w każdym z województw, określająca jakie czynniki są motorem innowacyjności. Jak budować otoczenie sprzyjające wzrostowi innowacyjnego biznesu? Jakie są cechy innowacyjnych firm? Jak pobudzać rozwój innowacji w regionach? Skąd powinno pochodzić finansowanie na rozwój innowacyjności? Na te i inne pytania odpowiedzi dostarczy rozszerzony raport z badania „Indeks Millennium – Potencjał Innowacyjności Regionów”, który zostanie opublikowany już jesienią tego roku.